

UREVIDERT DELÅRSRAPPORT

3. KVARTAL

2017

SPAREBANKEN MØRE

Hovedtall konsern

Resultat

	3. kv. 2017		3. kv. 2016		30.09.2017		30.09.2016		2016	
	Mill. kroner	%	Mill. kroner	%	Mill. kroner	%	Mill. kroner	%	Mill. kroner	%
Netto renteinntekter	281	1,72	271	1,77	810	1,70	809	1,79	1 082	1,79
Netto provisjons- og andre driftsinntekter	51	0,32	49	0,32	143	0,30	137	0,30	182	0,30
Netto avkastning på finansielle investeringer	4	0,02	25	0,16	41	0,09	99	0,22	99	0,16
Sum inntekter	336	2,06	345	2,25	994	2,09	1 045	2,31	1 363	2,25
Sum driftskostnader	145	0,89	148	0,97	446	0,94	443	0,98	586	0,97
Resultat før tap	191	1,17	197	1,28	548	1,15	602	1,33	777	1,28
Tap på utlån, garantier m.v	6	0,04	5	0,03	14	0,03	0	0,00	22	0,04
Resultat før skatt	185	1,13	192	1,25	534	1,12	602	1,33	755	1,24
Skattekostnad	46	0,28	46	0,30	134	0,28	141	0,31	181	0,30
Resultat for perioden	139	0,85	146	0,95	400	0,84	461	1,02	574	0,94

Balanse

Mill. kroner	30.09.2017	Endring hittil i 2017 i %	31.12.2016	Endring siste 12 mnd. i %	30.09.2016
Forvaltningskapital	66 189	7,5	61 593	7,1	61 790
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	63 354	4,7	60 525	5,0	60 355
Utlån til kunder	56 488	7,2	52 691	9,1	51 753
Brutto utlån til personkunder	39 245	5,7	37 133	7,8	36 415
Brutto utlån til næringsliv og offentlig sektor	17 370	10,4	15 734	12,3	15 467
Innskudd fra kunder	33 082	1,6	32 562	2,3	32 350
Innskudd fra personkunder	19 696	5,5	18 675	6,4	18 512
Innskudd fra næringsliv og offentlig sektor	13 230	-4,7	13 877	-3,4	13 690

Nøkkel tall

	3. kvartal 2017	3. kvartal 2016	30.09.2017	30.09.2016	2016
Egenkapitalforrentning (annualisert)	10,5	11,7	10,2	12,5	11,6
Kostnader i prosent av inntekter	44,2	43,1	44,9	42,4	43,0
Tap i % av utlån 1.1/periodens start	0,04	0,01	0,03	0,00	0,04
Tapsutsatte engasjement i % av utlån (før tapsnedskrivninger)	0,61	0,43	0,61	0,43	1,16
Tapsutsatte engasjement i % av utlån (etter tapsnedskrivninger)	0,45	0,30	0,45	0,30	1,01
Innskuddsdekning i %	58,6	62,5	58,6	62,5	61,8
Likviditetsindikator (Liquidity Coverage Ratio - LCR)	112	114	112	114	91
Utlånsvekst i %	0,8	1,1	9,1	0,6	2,7
Innskuddsvekst i %	-1,3	2,4	2,3	10,5	10,8
Ansvarlig kapital 1) 2)	19,1	18,8	19,1	18,8	18,6
Kjernekapital i % 1) 2)	17,1	17,3	17,1	17,3	17,0
Ren kjernekapital i % 1) 2)	14,5	14,9	14,5	14,9	14,6
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio - LR) 2)	8,5	8,1	8,5	8,1	8,5
Årsverk	363	378	363	378	378

Egenkapitalbevis (EKB)

	30.09.2017	30.09.2016	2016	2015	2014	2013
Resultat pr egenkapitalbevis (konsern) (kroner)	20,10	23,10	28,80	25,25	31,20	21,65
Resultat pr egenkapitalbevis (morbank) (kroner)	22,30	25,70	29,85	25,70	29,10	18,45
Egenkapitalbevisbrøken i % 1.1 (morbank)	49,6	49,6	49,6	49,6	49,6	47,7
Antall utstedte bevis (mill. kroner)	988,70	988,70	988,70	988,70	988,70	988,70
Kurs på Oslo Børs	260	205	254	188	216	198
Børsverdi (mill. kroner)	2 571	2 027	2 511	1 859	2 136	1 958
Bokført egenkapital pr EKB (konsern, inkl. utbytte)	274	263	271	253	242	223
Utbytte pr EKB	14,00	11,50	14,00	11,50	13,50	8,00
Pris/Resultat pr EKB (konsern, annualisert)	9,7	8,9	8,8	7,3	7,4	10,7
Pris/Bokført verdi (P/B) (konsern) 3)	0,94	0,78	0,94	0,74	0,89	0,89

1) Beregnet etter IRB i Basel II inkl. overgangsregel i Basel I. IRB for massemarked f.o.m. 31.03.15 og IRB-grunnleggende for foretak f.o.m. 30.06.14.

2) Inkl. 50 % av resultatet

3) Inkl. 100 % av resultatet

Kvartalsberetning fra styret

KVARTALSBERETNING FRA STYRET

Samtlige tallstørrelser er knyttet til konsernet. Tallstørrelser i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor. Regnskapet er rapportert i henhold til IFRS og delårsrapporten er utarbeidet i samsvar med IAS 34 for delårsrapportering. Avgift til bankenes sikringsfond er periodisert pr 30.9.2017. Tallene for samme periode i 2016 er gjort sammenlignbare.

RESULTAT PR 3. KVARTAL 2017

Sparebanken Møres resultat før skatt for de tre første kvartalene av 2017 ble 534 mill. kroner mot 602 mill. kroner i samme periode i 2016.

Sum inntekter var 51 mill. kroner lavere enn etter samme periode i 2016. Rentenettoen er økt med 1 mill. kroner og andre inntekter er redusert med 52 mill. kroner. Reduksjonen i andre inntekter er i hovedsak knyttet til inntekten fra VISA-transaksjonen som var på 45 mill. kroner pr 3. kvartal 2016. Kursgevinst fra obligasjonsbeholdningen utgjør 23 mill. kroner mot 27 mill. kroner etter de tre første kvartalene av 2016. Inntekter fra renteforretninger med kunder er 6 mill. kroner lavere enn i samme periode i 2016.

Kostnadene er 3 mill. kroner høyere i de tre første kvartalene av 2017 enn i 2016. Personalkostnadene er 4 mill. kroner høyere enn i fjor og av denne økningen utgjør finansskatten i form av økt arbeidsgiveravgift 9 mill. kroner.

Tap på utlån og garantier er på 14 mill. kroner og er 14 mill. kroner høyere enn i tilsvarende periode i fjor.

Kostnader i forhold til inntekter utgjør etter tredje kvartal i år 44,9 %. Dette er en økning i forhold til samme periode i 2016 med 2,5 p.e. Kostnadsandelen hittil i 2017 er innenfor Sparebanken Møres målsetting om en kostnadsandel på maksimalt 45 % i forhold til inntektene.

Resultat etter skatt på 400 mill. kroner er 61 mill. kroner lavere enn i samme periode i 2016. Resultat pr 3. kvartal gir en egenkapitalrentabilitet på 10,2 % omregnet til årsbasis, mot 12,5 % etter de tre første kvartalene av 2016. Sparebanken Møres strategiske målsetting for egenkapitalrentabilitet er minimum 10 % etter skatt.

Resultat pr. egenkapitalbevis for konsernet utgjør kr 20,10 mot kr 23,10 for samme periode i fjor.

Styret er fornøyd med resultatet etter de tre første kvartalene av 2017.

RESULTAT I 3. KVARTAL 2017

Resultat etter skatt i 3. kvartal 2017 utgjorde 139 mill. kroner, 0,85 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital, mot 146 mill. kroner og 0,95 % i tilsvarende kvartal i fjor.

Egenkapitalrentabiliteten i 3. kvartal 2017 ble 10,5 %, mot 11,7 % i 3. kvartal 2016.

Resultat pr egenkapitalbevis utgjør kroner 6,95 (7,35) for konsernet og kroner 4,75 (5,15) for morbanken.

Rentenetto

Netto renteinntekter på 281 mill. kroner er 10 mill. kroner høyere enn i tilsvarende kvartal i fjor. Som andel av forvaltningskapitalen utgjør dette 1,72 %, som er 0,05 p.e. lavere enn i 3. kvartal 2016.

Det generelt lave rentenivået i markedet, sammen med sterk konkurranse både på utlåns- og innskuddssiden påvirker utviklingen i rentenettoen. I tillegg har lavere volum sammen med reduserte marginer som følge av redusert risiko i marin sektor medført lavere rentenetto sammenlignet med i fjor. Et høyere utlånsvolum har gitt økt rentenetto i kroner.

Andre driftsinntekter

Andre driftsinntekter ble 55 mill. kroner, 19 mill. kroner lavere enn i 3. kvartal i fjor.

Det var ingen verdiendring på obligasjonsporteføljen i kvartalet, mens det i 3. kvartal 2016 var en gevinst på 17 mill. kroner.

Verdien av aksjebeholdningen er redusert med 4 mill. kroner i 3. kvartal 2017. Inntekter fra VISA-transaksjonen utgjorde 7 mill. kroner i 3. kvartal 2016.

Kostnader

Driftskostnadene i kvartalet utgjorde 145 mill. kroner, som er 3 mill. kroner lavere enn i samme kvartal i fjor. Personalkostnadene er redusert med 1 mill. kroner sammenlignet med tilsvarende periode i fjor og utgjør 83 mill. kroner. Finansskatten i form av økt arbeidsgiveravgift utgjør 3 mill. kroner i kvartalet. Bemanningen er redusert med 15 årsverk de siste 12 månedene til 363 årsverk. Andre kostnader er 2 mill. kroner lavere enn i fjor.

Kostnader som andel av inntekter utgjorde 44,2 % i 3. kvartal 2017 som er en økning på 1,1 p.e. sammenlignet med 3. kvartal i fjor.

Tapsnedskrivning og mislighold

I kvartalet er det bokført 6 mill. kroner i tap på utlån og garantier. Omregnet på årsbasis utgjør dette 0,04 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Tilsvarende tall for 3. kvartal i 2016 var 5 mill. kroner (0,03 %). Gruppevis tapsnedskrivninger er økt med 6 mill. kroner i kvartalet, innen personkundesegmentet er det en inngang på tap med 3 mill. kroner og innen næringslivssegmentet er det bokført tap på 3 mill. kroner.

Pr utgangen av 3. kvartal 2017 utgjør totale tapsnedskrivninger 342 mill. kroner, tilsvarende 0,58 % av utlån og garantier (337 mill. kroner og 0,63 %). 4 mill. kroner av de individuelle nedskrivningene er knyttet til mislighold over 90 dager (13 mill. kroner), noe som utgjør 0,01 % av utlån og garantier (0,02 %). 91 mill. kroner er relatert til øvrige engasjementer (57 mill. kroner), tilsvarende 0,16 % av brutto utlån og garantier (0,11 %). Gruppevis tapsnedskrivninger utgjør 247 mill. kroner (267 mill. kroner), og utgjør 0,42 % av brutto utlån og garantier (0,50 %).

Netto tapsutsatte engasjement (misligholdte engasjement over 90 dager og ikke-misligholdte engasjement hvor det er foretatt individuell tapsnedskrivning) har de siste 12 månedene hatt en økning på 106 mill. kroner. Pr utgangen av 3. kvartal 2017 fordeler netto tapsutsatte engasjement seg med 188 mill. kroner for næringsliv og 73 mill. kroner for personmarkedet. Totalt utgjør dette 0,45 % av brutto utlån og garantier (0,30 %).

Utlån til kunder

Ved utgangen av 3. kvartal 2017 utgjorde utlån til kunder 56 488 mill. kroner (51 753 mill. kroner). De siste 12 månedene har det vært en økning på utlån til kunder på totalt 4 735 mill. kroner, tilsvarende 9,1 %. Utlån til personkunder økte med 7,8 %, mens utlån til næringslivskunder har økt med 12,3 % siste 12 måneder. I 3. kvartal 2017 er det en reduksjon i utlån til næringslivskunder på 1,6 % og en økning på 1,6 % til personkunder. Personmarkedsandelen av utlån er ved utgangen av 3. kvartal 2017 på 69,1 % (70,1 %).

Innskudd fra kunder

Innskudd fra kunder har de siste 12 månedene økt med 2,3 %. Ved utgangen av 3. kvartal 2017 utgjør innskuddene 33 082 mill. kroner (32 350 mill. kroner). Innskudd fra personmarked har økt med 6,4 % de siste 12 månedene, innskudd fra næringsliv er redusert med 1,7 % og innskudd fra det offentlige er redusert med 23,5 %. Personmarkedets relative andel av innskuddene utgjør 59,5 % (57,3 %), innskudd fra næringslivsmarkedet 38,1 % (39,5 %) og det offentliges andel av innskuddene utgjør 2,4 % (3,2 %).

Innskudd som andel av utlån utgjør 58,6 % ved utgangen av tredje kvartal 2017 (62,5 %).

KAPITALDEKNING

Konsernets kapitaldekning ved utgangen av 3. kvartal 2017 ligger over de regulatoriske kapitalkravene og internt satt

minimumsmålsetting for ren kjernekapital. Inkludert 50 % av resultatet hittil i år utgjør ansvarlig kapital 19,1 % (18,8 %), kjernekapital 17,1 % (17,3 %) og ren kjernekapital utgjør 14,5 % (14,9 %).

Sparebanken Møre har et kapitalkrav knyttet til overgangsordningen vedrørende Basel I-gulvet ved utgangen av 3. kvartal 2017 på 227 mill. kroner.

DATTERSELSKAPER

Samlet resultat i bankens tre datterselskaper ble 109 mill. kroner etter skatt etter de tre første kvartalene av 2017 (122 mill. kroner).

Møre Boligkreditt AS er etablert som et ledd i konsernets langsiktige finansieringsstrategi, og kredittforetakets hovedmålsetting er å utstede obligasjoner med fortrinnsrett rettet mot nasjonale og internasjonale investorer. Selskapet har ved utgangen av 3. kvartal netto utstående obligasjoner for 18,7 milliarder kroner i markedet, om lag 20 % av innlånene er i annen valuta enn NOK. Selskapet har gitt 108 mill. kroner i resultatbidrag pr 30.9.2017 (123 mill. kroner).

Møre Eiendomsmegling AS tilbyr tjenester innen eiendomsomsetning til både personkunder og næringslivet. Selskapet har ikke gitt noe resultatbidrag hittil i 2017 (-1 mill. kroner). Det var ved utgangen av kvartalet 13 årsverk i selskapet.

Sparebankeiendom AS har som formål å eie og forvalte bankens egne forretningseiendommer. Selskapet har gitt et overskudd på 1 mill. kroner hittil i 2017. Det er ingen ansatte i selskapet.

EGENKAPITALBEVIS

Ved utgangen av tredje kvartal 2017 var det 5 677 eiere av Sparebanken Møres egenkapitalbevis. Antall utstedte egenkapitalbevis er 9 886 954. Eierandelskapitalen utgjør 49,6 % av bankens totale egenkapital. I note 10 finnes en oversikt over de 20 største eierne av bankens egenkapitalbevis.

Pr 30. september 2017 eide banken 55 851 egne egenkapitalbevis. Disse er anskaffet via Oslo Børs til markedskurs.

UTBYTTEPOLITIKKEN PRESISERES

Sparebanken Møre har de siste årene definert en utbyttegrad på mellom 40-50 prosent. Styret presiserer nå at om lag 50 prosent av overskuddet kan utdeles som utbytte i form av kontantutbytte til egenkapitalbevisene og samfunnsutbytte.

UTSIKTENE FRAMOVER

Etter bedringen fram til i sommer har de økonomiske utsiktene for Møre og Romsdal stabilisert seg utover høsten. Det er høy aktivitet i de fleste næringer og nedgangen i oljerelaterte næringer er ikke like markert. Videre er det høy aktivitet i offentlig sektor. Styrken i boligprisfallet har imidlertid tiltatt og usikkerheten om prisutviklingen er blitt større.

Utviklingen på arbeidsmarkedet i fylket har vært tilfredsstillende i år, selv om det er store lokale forskjeller. Ved utgangen av september lå den registrerte ledigheten fra NAV i Møre og Romsdal på 2,5 prosent. Dette var samme ledighetsprosent som for landet som helhet. Ledigheten i fylket er nå den laveste på to år. NAV Møre og Romsdal skriver imidlertid i sin pressemelding for september at man fortsatt får inn varsler om permitteringer og oppsigelser. Det er derfor ikke usannsynlig at ledigheten kan stige noe de nærmeste månedene.

Det forventes at tapene i Sparebanken Møre vil være på et lavt nivå i 2017.

Kredittveksten i Norge har inneværende år vært relativt stabil til husholdninger og tiltakende til næringslivet. Veksttakten i innskudd er i tredje kvartal for landet sett under ett noe lavere enn ved inngangen til året.

Vi opplever fortsatt sterk konkurranse i markedet, både for utlån og innskudd, men banken er konkurransedyktig og har registrert god, men svakt avtakende utlånsvekst både til personmarkedet og til næringslivsmarkedet. Innskuddsveksten er god. Det forventes at utlånsveksten innenfor både personmarkedet og næringslivsmarkedet vil avta videre gjennom resten av året. Fokus er hele tiden å ha god drift og økt lønnsomhet.

Banken vil fortsatt være en sterk og engasjert støttespiller for næringslivet på Nordvestlandet.

Sparebanken Møre har en målsetting om kostnadseffektiv drift, med en kostnadsandel lavere enn 45 prosent av inntektene i 2017.

Totalt sett forventes det et godt resultat for 2017, og en egenkapitalrentabilitet som når måltallet på 10 prosent.

Ålesund, 30. september 2017

18. oktober 2017

I STYRET FOR SPAREBANKEN MØRE

LEIF-ARNE LANGØY, styreleder

ROY REITE, styrets nestleder

RAGNA BRENNE BJERKESET

HENRIK GRUNG

ELISABETH MARÅK STØLE

ANN MAGRITT BJÅSTAD VIKERBAKK

HELGE KARSTEN KNUDSEN

MARIE REKDAL HIDE

TROND LARS NYDAL, adm. direktør

Resultat konsern

RESULTAT KONSERN

Beløp i mill. kroner	Note	3. kv. 2017	3. kv. 2016	30.09.2017	30.09.2016	2016
Renteinntekter		453	444	1 332	1 335	1 783
Rentekostnader		172	173	522	526	701
Netto renteinntekter	<u>9</u>	281	271	810	809	1 082
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		52	50	146	142	189
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		8	7	20	21	27
Andre driftsinntekter		7	6	17	16	20
Netto provisjons- og andre driftsinntekter		51	49	143	137	182
Utbytte		1	0	2	1	2
Netto verdiendring på finansielle instrumenter	<u>5</u>	3	25	39	98	97
Netto avkastning på finansielle investeringer		4	25	41	99	99
Sum inntekter		336	345	994	1 045	1 363
Kostnader ved ytelser til ansatte		83	84	253	249	335
Administrasjonskostnader		30	30	98	95	124
Avskrivninger og avsetninger		8	8	24	23	32
Andre driftskostnader		24	26	71	76	95
Sum driftskostnader		145	148	446	443	586
Resultat før tap		191	197	548	602	777
Tap på utlån, garantier m.v.	<u>3</u>	6	5	14	0	22
Resultat før skatt		185	192	534	602	755
Skattekostnad		46	46	134	141	181
Resultat for perioden		139	146	400	461	574
Resultat pr. egenkapitalbevis (kroner)		6,95	7,35	20,10	23,10	28,80
Utvannet resultat pr. egenkapitalbevis (kroner)		6,95	7,35	20,10	23,10	28,80
Utbetalt utbytte pr. egenkapitalbevis i perioden (kroner)		0,00	0,00	14,00	11,50	11,50

UTVIDET RESULTAT KONSERN

Beløp i mill. kroner	3. kv. 2017	3. kv. 2016	30.09.2017	30.09.2016	2016
Resultat for perioden	139	146	400	461	574
Andre inntekter/kostnader som reverseres over ordinært resultat:					
Verdiendring aksjeinvesteringer og andeler tilgjengelig for salg (uten skatteeffekt)	0	-3	6	-41	-31
Andre inntekter/kostnader som ikke reverseres over ordinært resultat:					
Estimatavvik pensjon	0	0	0	0	-8
Skatteeffekt av estimatavvik pensjon	0	0	0	0	2
Totalresultat for perioden	139	143	406	420	537

Balanse konsern

Eiendeler

Beløp i mill. kroner	Note	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
Kontanter og fordringer på Norges Bank	5 6 9	1 304	439	300
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	5 6 9	675	622	649
Utlån til og fordringer på kunder	2 3 4 5 7 9	56 488	51 753	52 691
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	5 7 9	6 307	7 210	6 199
Finansielle derivater	5 7	847	1 146	1 224
Aksjer og andre verdipapirer	5 7	169	126	133
Eiendel ved utsatt skatt		43	50	42
Immaterielle eiendeler		43	50	47
Varige driftsmidler		227	235	230
Andre eiendeler		86	159	78
Sum eiendeler		66 189	61 790	61 593

Forpliktelses og egenkapital

Beløp i mill. kroner	Note	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner	5 6 9	725	649	658
Innskudd fra kunder	2 5 7 9	33 082	32 350	32 562
Utstedte sertifikater og obligasjoner	5 6	24 042	20 998	20 363
Finansielle derivater	5 7	405	503	580
Andre forpliktelses		523	533	558
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		89	94	73
Andre avsetninger og forpliktelses		84	39	40
Fondsobligasjoner	5 6	632	811	816
Ansvarlige lån	5 6	702	501	502
Sum forpliktelses		60 284	56 478	56 152
Egenkapitalbevis	10	989	989	989
Beholdning av egne egenkapitalbevis		-6	-7	-3
Overkurs		354	354	354
Fondsobligasjoner		349	0	0
Innskutt egenkapital		1 686	1 336	1 340
Grunnfondskapital		2 342	2 186	2 346
Gavefond		125	125	125
Utjevningsfond		1 091	937	1 092
Verdireguleringsfond		51	82	51
Annen egenkapital		204	229	487
Totalresultat for perioden		406	417	0
Opptjent egenkapital		4 219	3 976	4 101
Sum egenkapital		5 905	5 312	5 441
Sum forpliktelses og egenkapital		66 189	61 790	61 593

Egenkapitaloppstilling konsern

KONSERN 30.09.2017	Sum egenkapital	Egenkapitalbevis	Overkurs	Fondsobligasjon	Grunnfond	Gavefond	Utjevningsfond	Verdireguleringsfond	Annen egenkapital
Egenkapital pr 31.12.16	5 441	986	354	0	2 346	125	1 092	51	487
Endring egne egenkapitalbevis	-8	-3			-4		-1		
Utdelt utbyttmidler til egenkapitalbeviserne	-138								-138
Utdelt utbyttmidler til lokalsamfunnet	-141								-141
Utstedt fondsobligasjon	349			349					
Betalte renter på utstedt fondsobligasjon	-4								-4
Totalresultat for perioden	406								406
Egenkapital pr 30.09.17	5 905	983	354	349	2 342	125	1 091	51	610

KONSERN 30.09.2016	Sum egenkapital	Egenkapitalbevis	Overkurs	Fondsobligasjon	Grunnfond	Gavefond	Utjevningsfond	Verdireguleringsfond	Annen egenkapital
Egenkapital pr 31.12.15	5 112	976	354	0	2 183	125	935	82	457
Endring egne egenkapitalbevis	12	6			3		2		
Utdelt utbyttmidler til egenkapitalbeviserne	-114								-114
Utdelt utbyttmidler til lokalsamfunnet	-115								-115
Totalresultat for perioden	417								417
Egenkapital pr 30.09.16	5 312	982	354	0	2 186	125	937	82	646

KONSERN 31.12.2016	Sum egenkapital	Egenkapitalbevis	Overkurs	Fondsobligasjon	Grunnfond	Gavefond	Utjevningsfond	Verdireguleringsfond	Annen egenkapital
Egenkapital pr 31.12.15	5 112	976	354	0	2 183	125	935	82	457
Endring egne egenkapitalbevis	21	10			7		4		
Utdelt utbyttmidler til egenkapitalbeviserne	-114								-114
Utdelt utbyttmidler til lokalsamfunnet	-115								-115
Egenkapital før årets resultatdisponering	4 904	986	354	0	2 190	125	939	82	229
Tilført grunnfondet	159				159				
Tilført utjevningsfondet	156						156		
Tilført annen egenkapital	-21								-21
Foreslått utbyttmidler til egenkapitalbeviserne	138								138
Foreslått utbyttmidler til lokalsamfunnet	141								141
Resultat for regnskapsåret	574	0	0	0	159	0	156	0	259
Verdiendring aksjeinvesteringer og andeler tilgjengelig for salg	-31							-31	
Estimatavvik pensjoner	-8				-4		-4		
Skatteeffekt av estimatavvik pensjoner	2				1		1		
Sum andre inntekter og kostnader fra utvidet resultat	-37	0	0	0	-3	0	-3	-31	0
Totalresultat for perioden	537	0	0	0	156	0	153	-31	259
Egenkapital pr 31.12.16	5 441	986	354	0	2 346	125	1 092	51	487

Kontantstrømoppstilling konsern

Beløp i mill. kroner	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
Renteinnbetalinger, provisjonsinnbetalinger og gebyrer	1 431	1 430	1 880
Renteutbetalinger, provisjonsutbetalinger og gebyrer	-272	-244	-344
Innbetalinger av utbytte og konsernbidrag	2	1	2
Driftsutbetalinger	-383	-323	-465
Utbetalinger av skatt	-202	-227	-214
Netto inn-/utbetaling på utlån til og fordringer på andre finansinstitusjoner	-27	583	556
Netto inn-/utbetaling av nedbetalingslån/leasing til kunder	-3 273	-921	-1 845
Netto inn-/utbetaling av benyttede rammekreditter	-453	457	420
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder	520	2 962	3 173
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-2 657	3 718	3 163
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Renteinnbetalinger på sertifikater, obligasjoner og andre verdipapirer	80	80	110
Innbetaling ved salg av sertifikater, obligasjoner og andre verdipapirer	3 477	1 804	3 860
Utbetaling ved kjøp av sertifikater, obligasjoner og andre verdipapirer	-3 582	-4 345	-5 380
Innbetaling ved salg av driftsmidler m.v.	0	17	17
Utbetaling ved tilgang av driftsmidler m.v.	-18	-18	-20
Netto inn-/utbetaling av øvrige eiendeler	330	85	92
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	287	-2 377	-1 321
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Renteutbetalinger på utstedte verdipapirer og ansvarlig lånekapital	-288	-303	-404
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra Norges Bank og andre finansinstitusjoner	67	-409	-400
Innbetaling ved utstedelse av verdipapirgjeld	7 067	1 360	1 527
Utbetaling ved innløsning av verdipapirgjeld	-3 380	-2 175	-2 947
Utbetalinger av utbytte	-138	-114	-114
Netto inn-/utbetaling av øvrig gjeld	-299	-315	-258
Innbetaling ved utstedelse av fondsobligasjon	349	0	0
Betalte renter på utstedt fondsobligasjon	-4	0	0
Netto kontantstrømmer av finansieringsaktiviteter	3 374	-1 956	-2 596
Netto endring likvider	1 004	-615	-754
Likviditetsbeholdning 01.01	300	1 054	1 054
Likviditetsbeholdning 30.09/31.12	1 304	439	300

Note 1

REGNSKAPSPRINSIPPER

Generelt

Konsernets delårsregnskap er utarbeidet i henhold til vedtatte IFRS-standarder godkjent av EU pr. 30.09.2017. Delårsrapporten er utarbeidet i samsvar med IAS 34 for delårsrapportering.

Regnskapet presenteres i norske kroner, som også er morbankens og datterselskapenes funksjonelle valuta.

Delårsrapporten er utarbeidet i tråd med de regnskapsprinsipper og målemetoder som er benyttet i årsregnskapet for 2016. Det har ikke vært noen endringer eller trådt i kraft noen nye standarder så langt i 2017.

Det henvises til årsrapporten for 2016 for ytterligere beskrivelse av regnskapsprinsipper.

Note 2

UTLÅN OG INNSKUDD ETTER SEKTOR OG NÆRING

KONSERN	Utlån		
	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
Sektor/næring			
Jordbruk og skogbruk	402	372	390
Fiske og fangst	2 303	2 534	2 281
Industri	2 600	2 083	2 327
Bygg og anlegg	616	603	562
Varehandel og hotell	634	517	525
Supply/Offshore	823	1 062	956
Eiendomsdrift	6 482	5 681	5 804
Faglig/finansiell tjenesteytelse	1 299	779	881
Transport, privat/offentlig tjenesteytelse	2 094	1 720	1 891
Offentlig forvaltning	0	0	4
Utlandet	117	116	113
Sum næringsliv/offentlig	17 370	15 467	15 734
Personkunder	39 245	36 415	37 133
Verdijustering utlån til virkelig verdi	72	121	86
Opptjente, ikke forfalte renter	93	87	98
Sum	56 780	52 090	53 051
Individuelle nedskrivninger	-45	-70	-79
Gruppevise nedskrivninger	-247	-267	-281
Sum netto utlån	56 488	51 753	52 691
Utlån med flytende rente (amortisert kost)	52 641	47 283	48 307
Utlån med fast rente (virkelig verdi)	4 139	4 807	4 744

KONSERN	Innskudd		
	Sektor/næring	30.09.2017	30.09.2016
Jordbruk og skogbruk	185	204	196
Fiske og fangst	1 494	863	851
Industri	1 445	2 060	2 080
Bygg og anlegg	553	558	583
Varehandel og hotell	754	720	799
Eiendomsdrift	1 345	1 333	1 230
Faglig/finansiell tjenesteytelse	1 924	2 094	2 316
Transport, privat/offentlig tjenesteytelse	2 801	2 839	2 745
Offentlig forvaltning	790	1 032	1 084
Utlandet	5	5	10
Andre	1 934	1 982	1 983
Sum næringsliv/offentlig	13 230	13 690	13 877
Personkunder	19 696	18 512	18 675
Verdijustering innskudd til virkelig verdi	1	0	0
Påløpte renter	155	148	10
Sum	33 082	32 350	32 562
Innskudd med flytende rente (amortisert kost)	31 788	31 215	31 308
Innskudd med fast rente (virkelig verdi)	1 294	1 135	1 254

Note 3

TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Spesifikasjon av periodens tapskostnad

	3. kv. 2017	3. kv. 2016	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån og garantiansvar	-2	0	16	-9	1
Periodens endring i nedskrivninger på grupper av utlån	6	5	-34	5	19
Konstaterte tap i perioden med tidligere individuelle nedskrivninger	1	1	25	8	8
Konstaterte tap i perioden uten tidligere individuelle nedskrivninger	2	1	11	4	5
Inngang på tidligere konstaterte tap	1	2	4	8	11
Periodens tapskostnad	6	5	14	0	22

Individuelle nedskrivninger på utlån

	3. kv. 2017	3. kv. 2016	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
Individuell nedskrivning til dekning av tap på utlån 01.01/01.07	47	70	79	79	79
Konstaterte tap i perioden med tidligere individuell nedskrivning	1	1	25	8	8
Økning i individuelle nedskrivninger i perioden	0	2	4	5	7
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	1	3	4	9	26
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	2	4	17	15	25
Individuell nedskrivning til dekning av tap på utlån ved utgangen av perioden	45	70	45	70	79

Nedskrivning på grupper av utlån

	3. kv. 2017	3. kv. 2016	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01/01.07	241	262	281	262	262
Endring i perioden	6	5	-34	5	19
Nedskrivning på grupper av utlån ved utgangen av perioden	247	267	247	267	281

Individuelle avsetninger på garantiansvar

	3. kv. 2017	3. kv. 2016	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
Individuelle avsetninger 01.01/01.07	50	0	0	0	0
Ny avsetning i perioden	0	0	50	0	0
Tilbakeføring av avsetninger i perioden	0	0	0	0	0
Individuell avsetning ved utgangen av perioden	50	0	50	0	0

Note 4

TAPSUTSATTE ENGASJEMENT

Sum av misligholdte engasjement over 3 mnd. og øvrige ikke-misligholdte engasjement med individuell tapsnedskrivning

KONSERN	30.09.2017			30.09.2016			31.12.2016		
	Sum	PM	NL	Sum	PM	NL	Sum	PM	NL
Engasjement før individuelle tapsnedskrivninger:									
Misligholdte engasjement over 3 mnd.	82	66	16	84	47	37	65	45	20
Ikke misligholdte engasjement med tapsnedskrivninger	274	13	261	141	15	126	546	24	522
Sum engasjement før individuelle tapsnedskrivninger	356	79	277	225	62	163	611	69	542
Individuelle tapsnedskrivninger på:									
Misligholdte engasjement over 3 mnd.	4	2	2	13	3	10	15	3	12
Ikke misligholdte engasjement med tapsnedskrivninger	91	4	87	57	10	47	64	10	54
Sum individuelle tapsnedskrivninger	95	6	89	70	13	57	79	13	66
Engasjement etter individuelle tapsnedskrivninger:									
Misligholdte engasjement over 3 mnd.	78	64	14	71	44	27	50	42	8
Ikke misligholdte engasjement med tapsnedskrivninger	183	9	174	84	5	79	482	14	468
Sum tapsutsatte engasjement etter individuelle tapsnedskr.	261	73	188	155	49	106	532	56	476
Sum tapsutsatte eng. før individuelle tapsnedskr. i % av utlån/gar.	0,61	0,20	1,45	0,43	0,17	1,05	1,16	0,19	3,45
Sum tapsutsatte eng. etter individuelle tapsnedskr. i % av utlån/gar.	0,45	0,19	0,99	0,30	0,13	0,68	1,01	0,15	3,03

Note 5

KLASSIFIKASJON AV FINANSIELLE INSTRUMENT

Finansielle eiendeler og forpliktelser balanseføres på det tidspunkt konsernet blir part i instrumentenes kontraktmessige betingelser. En finansiell eiendel fraregnes når de kontraktmessige rettene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen utløper, eller selskapet overfører den finansielle eiendelen på en slik måte at risiko- og fortjenestepotensialet ved den finansielle eiendelen i det alt vesentlige blir overført. Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

KLASSIFISERING

Konsernets beholdning av finansielle instrument klassifiseres ved første gangs regnskapsføring i henhold til IAS 39. Bankens klasser av finansielle instrumenter og målegrunnlag for disse:

- finansielle eiendeler og derivater holdt for handelsformål (tradingportefølje)
- finansielle eiendeler og forpliktelser vurdert til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet
- instrumenter som holdes tilgjengelig for salg vurdert til virkelig verdi med verdiendringer presentert som andre inntekter og kostnader i totalresultatoppstillingen
- utlån og fordringer
- finansielle forpliktelser vurdert til amortisert kost

Finansielle eiendeler og derivater holdt for handelsformål

Finansielle derivater er kontrakter som er inngått for å nøytralisere en allerede aktuell rente- eller valutarisiko banken har påtatt seg. Finansielle derivater bokføres til virkelig verdi med verdiendring over resultatet, og balanseføres brutto pr. kontrakt som henholdsvis eiendel eller gjeld.

Konsernets kriterier for klassifisering av tradingportefølje er følgende:

- posisjoner i finansielle instrumenter som konsernet innehar for egen regning med henblikk på videresalg og/eller som konsernet har ervervet for på kort sikt å dra fordel av reelle og/eller forventede forskjeller mellom kjøps- og salgspris eller andre pris- og rentevariasjoner
- posisjoner som konsernet sitter med for å sikre andre deler av tradingporteføljen
- andre engasjementer som er knyttet til posisjoner som inngår i tradingporteføljen

Konsernets handelsportefølje av aksjer er definert inn i denne gruppen og vurderes til virkelig verdi over resultatet.

Finansielle eiendeler og forpliktelser vurdert til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet

Konsernets beholdning av obligasjoner i likviditetsporteføljen er klassifisert til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet da denne porteføljen styres basert på virkelig verdi. Beholdningen av fastrenteutlån og -innskudd er klassifisert for å unngå regnskapsmessig misforhold sett i forhold til underliggende renteswapper.

Tap og gevinst som følge av verdiendringer på de eiendeler og gjeld som måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet blir regnskapsført i den perioden de oppstår.

Instrumenter som holdes tilgjengelig for salg vurdert til virkelig verdi med verdiendringer presentert som andre inntekter og kostnader i utvidet resultat

Konsernets beholdning av aksjer, som ikke er klassifisert som holdt for tradingformål, klassifiseres som tilgjengelig for salg med verdiendringer presentert som andre inntekter og kostnader i utvidet resultat. Realiserte gevinster og tap, samt nedskrivninger under kostpris resultatføres i ordinært resultat den perioden de oppstår.

Eierinteressen i Visa Norge FLI er klassifisert som finansiell eiendel i kategorien tilgjengelig for salg i nivå tre i verdsettelseshierarkiet. Verdiendringen av denne eiendelen er regnskapsført i utvidet resultat.

Utlån og fordringer

Alle utlån og fordringer, herunder leasing, men med unntak av fastrenteutlån, er vurdert til amortisert kost med utgangspunkt i forventede kontantstrømmer. Forskjell mellom opptakskost og oppgjørsbeløpet ved forfall blir amortisert over lånets løpetid.

Finansielle forpliktelser vurdert til amortisert kost

Verdipapirgjeld, herunder verdipapirgjeld som inngår i virkelig verdisikring, lån og innskudd fra kredittinstitusjoner og innskudd fra kunder uten avtalt løpetid, er vurdert til amortisert kost med utgangspunkt i forventede kontantstrømmer. Beholdning av egne obligasjoner føres som reduksjon av gjelden.

NIVÅER

Finansielle instrumenter innplasseres i ulike nivåer basert på kvaliteten på markedsdatabe for den enkelte type instrument.

Nivå 1 – Verdsettelse basert på priser i et aktivt marked

I nivå 1 innplasseres finansielle instrumenter som verdsettes ved bruk av noterte priser i aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser. I kategorien inngår blant annet børsnoterte aksjer og fondsandeler, samt statsobligasjoner og sertifikater som omsettes i aktive markeder.

Nivå 2 – Verdsettelse basert på observerbare markedsdatabe

I nivå 2 innplasseres finansielle instrumenter som verdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for eiendelene eller forpliktelsene, inkludert noterte priser i ikke aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser. I kategorien inngår i hovedsak verdipapirgjeld, derivat og obligasjoner som ikke er på nivå 1.

Nivå 3 – Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdatabe

I nivå 3 innplasseres finansielle instrumenter som ikke kan verdsettes basert på direkte eller indirekte observerbare priser. I kategorien inngår i hovedsak utlån til og innskudd fra kunder, samt aksjer.

KONSERN - 30.09.2017	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet		Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	Finansielle instrumenter holdt for tilgjengelig for salg
	Trading	Utpekt til virkelig verdi		
Kontanter og fordringer på Norges Bank			1 304	
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			675	
Utlån til og fordringer på kunder		4 139	52 349	
Sertifikater og obligasjoner		6 307		
Aksjer og andre verdipapirer				169
Finansielle derivater	847			
Sum finansielle eiendeler	847	10 446	54 328	169
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner			725	
Innskudd fra kunder		1 294	31 788	
Finansielle derivater	405			
Verdipapirgjeld			24 042	
Ansvarlige lån og fondsobligasjoner			1 334	
Sum finansielle forpliktelser	405	1 294	57 889	-

KONSERN - 30.09.2016	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet		Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	Finansielle instrumenter holdt for tilgjengelig for salg
	Trading	Utpekt til virkelig verdi		
Kontanter og fordringer på Norges Bank			439	
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			622	
Utlån til og fordringer på kunder		4 807	46 946	
Sertifikater og obligasjoner		7 210		
Aksjer og andre verdipapirer	1			125
Finansielle derivater	1 146			
Sum finansielle eiendeler	1 147	12 017	48 007	125
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner			649	
Innskudd fra kunder		1 135	31 215	
Finansielle derivater	503			
Verdipapirgjeld			20 998	
Ansvarlige lån og fondsobligasjoner			1 312	
Sum finansielle forpliktelser	503	1 135	54 174	-

Netto verdiendring på finansielle instrumenter

	3. kv. 2017	3. kv. 2016	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
Sertifikater og obligasjoner	0	17	23	27	24
Aksjer	-4	7	-9	44	41
Valutahandel (for kunder)	9	7	29	24	33
Rentehandel (for kunder)	0	1	3	9	11
Finansielle derivat	-2	-7	-7	-6	-12
Netto verdiendring og gevinst/tap på finansielle instrumenter	3	25	39	98	97

Note 6

FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL AMORTISERT KOST

KONSERN	30.09.2017		30.09.2016	
	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi
Kontanter og fordringer på Norges Bank	1 304	1 304	439	439
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	675	675	622	622
Utlån til og fordringer på kunder	52 349	52 349	46 946	46 946
Sum finansielle eiendeler	54 328	54 328	48 007	48 007
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner	725	725	649	649
Innskudd fra kunder	31 788	31 788	31 215	31 215
Verdipapirgjeld	24 138	24 042	21 019	20 998
Ansvarlige lån og fondsobligasjoner	1 363	1 334	1 345	1 312
Sum finansielle forpliktelser	58 014	57 889	54 228	54 174

KONSERN - 30.09.2017	Verdsettelse basert på priser i et aktivt marked	Verdsettelse basert på observerbare markedsdata	Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata	Totalt
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	
	Kontanter og fordringer på Norges Bank	1 304		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		675		675
Utlån til og fordringer på kunder			52 349	52 349
Sum finansielle eiendeler	1 304	675	52 349	54 328
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner		725		725
Innskudd fra kunder			31 788	31 788
Verdipapirgjeld		24 138		24 138
Ansvarlige lån og fondsobligasjoner		1 363		1 363
Sum finansielle forpliktelser	-	26 226	31 788	58 014

KONSERN - 30.09.2016	Verdsettelse basert på priser i et aktivt marked	Verdsettelse basert på observerbare markedsdata	Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata	Totalt
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	
	Kontanter og fordringer på Norges Bank	439		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		622		622
Utlån til og fordringer på kunder			46 946	46 946
Sum finansielle eiendeler	439	622	46 946	48 007
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner		649		649
Innskudd fra kunder			31 215	31 215
Verdipapirgjeld		21 019		21 019
Ansvarlige lån og fondsobligasjoner		1 345		1 345
Sum finansielle forpliktelser	-	23 013	31 215	54 228

Note 7

FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI

KONSERN - 30.09.2017	Verdsettelse basert på priser i et aktivt marked	Verdsettelse basert på observerbare markedsdata	Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata	Totalt
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	
Kontanter og fordringer på Norges Bank				-
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				-
Utlån til og fordringer på kunder			4 139	4 139
Sertifikater og obligasjoner	1 884	4 423		6 307
Aksjer og andre verdipapirer	16		153	169
Finansielle derivat		847		847
Sum finansielle eiendeler	1 900	5 270	4 292	11 462
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner				-
Innskudd fra kunder			1 294	1 294
Verdipapirgjeld				-
Ansvarlige lån og fondsobligasjoner				-
Finansielle derivat		405		405
Sum finansielle forpliktelser	-	405	1 294	1 699

KONSERN - 30.09.2016	Verdsettelse basert på priser i et aktivt marked	Verdsettelse basert på observerbare markedsdata	Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata	Totalt
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	
Kontanter og fordringer på Norges Bank				-
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				-
Utlån til og fordringer på kunder			4 807	4 807
Sertifikater og obligasjoner	1 955	5 255		7 210
Aksjer og andre verdipapirer	5		121	126
Finansielle derivat		1 146		1 146
Sum finansielle eiendeler	1 960	6 401	4 928	13 289
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner				-
Innskudd fra kunder			1 135	1 135
Verdipapirgjeld				-
Ansvarlige lån og fondsobligasjoner				-
Finansielle derivat		503		503
Sum finansielle forpliktelser	-	503	1 135	1 638

KONSERN	Utlån til og fordringer på kunder	Aksjer	Innskudd fra kunder
Balanseført verdi pr 31.12.16	4 744	128	1 254
Kjøp/økning	224	48	425
Salg/reduksjon	843	3	385
Overført til Nivå 3			
Overføring ut av Nivå 3			
Gevinst/tap i perioden	14	-4	
Balanseført verdi pr 30.09.17	4 139	169	1 294

KONSERN	Utlån til og fordringer på kunder	Aksjer	Innskudd fra kunder
Balanseført verdi pr 31.12.15	5 337	161	514
Kjøp/økning	311	-	695
Salg/reduksjon	783	40	74
Overført til Nivå 3	-	-	-
Overføring ut av Nivå 3	-	-	-
Gevinst/tap i perioden	-58	-	-
Balanseført verdi pr 30.09.16	4 807	121	1 135

Note 8

DRIFTSSEGMENTER

Resultat - 3. kvartal 2017	Konsern	Elimineringer/annet	Næringsliv	Personmarked 1)	Eiendomsmegling
Netto renteinntekter	281	-8	108	181	0
Andre driftsinntekter	55	-1	24	29	3
Sum inntekter	336	-9	132	210	3
Driftskostnader	145	23	28	91	3
Resultat før tap	191	-32	104	119	0
Tap på utlån	6	6	3	-3	0
Resultat før skatt	185	-38	101	122	0
Skattekostnad	46				
Resultat etter skatt	139				

Resultat - pr 30.09.2017	Konsern	Elimineringer/annet	Næringsliv	Personmarked 1)	Eiendomsmegling
Netto renteinntekter	810	-17	315	512	0
Andre driftsinntekter	184	28	69	75	12
Sum inntekter	994	11	384	587	12
Driftskostnader	446	82	83	268	13
Resultat før tap	548	-71	301	319	-1
Tap på utlån	14	6	14	-6	0
Resultat før skatt	534	-77	287	325	-1
Skattekostnad	134				
Resultat etter skatt	400				

Nøkkel tall - 30.09.2017	Konsern	Elimineringer/annet	Næringsliv	Personmarked 1)	Eiendomsmegling
Utlån til kunder 1)	56 488	920	17 053	38 515	0
Innskudd fra kunder 1)	33 082	627	11 448	21 007	0
Garantiforpliktelser	1 700	0	1 689	11	0
Innskuddsdekning	58,6	68,2	67,1	54,5	0
Antall årsverk	363	156	51	143	13

Resultat - 3. kvartal 2016	Konsern	Elimineringer/annet	Næringsliv	Personmarked 1)	Eiendomsmegling
Netto renteinntekter	271	-12	107	176	0
Andre driftsinntekter	74	22	21	26	5
Sum inntekter	345	10	128	202	5
Driftskostnader	148	26	29	88	5
Resultat før tap	197	-16	99	114	0
Tap på utlån	5	5	0	0	0
Resultat før skatt	192	-21	99	114	0
Skattekostnad	46				
Resultat etter skatt	146				

Resultat - pr 30.09.2016	Konsern	Elimineringer/annet	Næringsliv	Personmarked 1)	Eiendomsmegling
Netto renteinntekter	809	-29	325	513	0
Andre driftsinntekter	236	88	64	71	13
Sum inntekter	1 045	59	389	584	13
Driftskostnader	443	83	85	261	14
Resultat før tap	602	-24	304	323	-1
Tap på utlån	0	5	-1	-4	0
Resultat før skatt	602	-29	305	327	-1
Skattekostnad	141				
Resultat etter skatt	461				

Nøkkeltall - 30.09.2016	Konsern	Elimineringer/annet	Næringsliv	Personmarked 1)	Eiendomsmegling
Utlån til kunder 1)	51 753	885	15 194	35 674	0
Innskudd fra kunder 1)	32 350	555	11 994	19 801	0
Garantiforpliktelser	1 642	0	1 634	8	0
Innskuddsdekning	62,5	62,7	78,9	55,5	0,0
Antall årsverk	378	152	54	158	14

1) Datterselskapet Møre Boligkreditt AS er en del av segmentet Personmarked. Kredittforetakets hovedmålsetning er å utstede obligasjoner med fortrinnsrett rettet mot nasjonale og internasjonale investorer, og selskapet er et ledd i Sparebanken Møres langsiktige finansieringsstrategi. Hovedtall for selskapet vises i egen tabell.

MØRE BOLIGKREDITT AS

Resultat	3. kv. 2017	3. kv. 2016
Netto renteinntekter	68	61
Andre driftsinntekter	-3	1
Sum inntekter	65	62
Driftskostnader	9	8
Resultat før tap	56	54
Tap på utlån, garantier m.v.	0	0
Resultat før skatt	56	54
Skattekostnad	14	13
Resultat for perioden	42	41

Resultat	30.09.2017	30.09.2016
Netto renteinntekter	186	183
Andre driftsinntekter	-14	6
Sum inntekter	172	189
Driftskostnader	28	25
Resultat før tap	144	164
Tap på utlån, garantier m.v.	0	0
Resultat før skatt	144	164
Skattekostnad	36	41
Resultat for perioden	108	123

Balanse	30.09.2017	30.09.2016
Utlån til kunder	20 838	18 005
Egenkapital	1 611	1 476

Note 9

TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

Dette er transaksjoner mellom morbanken og 100 % eide datterselskap som er foretatt på armlengdes avstand og til armlengdes priser.

De vesentligste transaksjonene som er foretatt og eliminert i konsernregnskapet er som følger:

MORBANK	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
Resultat			
Renter og kredittprovisjoner fra datterselskaper	24	17	27
Mottatt utbytte og konsernbidrag fra datterselskap	156	176	176
Betalt husleie til Sparebankeiendom AS	12	12	16
Forvaltningshonorar fra Møre Boligkreditt AS	22	20	26
Balanse			
Fordring på datterselskap	1 296	1 647	1 270
Obligasjoner med fortrinnsrett	0	159	2 186
Gjeld til datterselskap	207	49	284
Akkumulert overført låneportefølje til Møre Boligkreditt AS	20 843	18 009	19 815

Note 10

EGENKAPITALBEVIS

20 største eierne pr 30.09.2017	Antall	Andel av EKB i %
Sparebankstiftelsen Tingvoll	988 164	9,99
Cape Invest AS	637 247	6,45
Verdipapirfond Pareto Aksje Norge	392 249	3,97
Wenaasgruppen AS	380 000	3,84
MP Pensjon	376 698	3,81
Verdipapirfond Nordea Norge Verdi	336 014	3,40
Pareto AS	305 189	3,09
Wenaas Kapital AS	230 161	2,33
FLPS - Princ All Sec	218 734	2,21
Beka Holding AS	150 100	1,52
Verdipapirfondet Eika egenkapital	144 217	1,46
Lapas AS (Leif-Arne Langøy)	113 500	1,15
Fondsfinans Norge	100 000	1,01
Verdipapirfondet Landkreditt Utbytte	100 000	1,01
PIBCO AS	75 000	0,76
Odd Slyngstad	65 215	0,66
Forsvarets personell pensjonskasse	63 660	0,64
Stiftelsen Kjell Holm	61 686	0,62
Sparebanken Møre	55 851	0,56
Malme AS	55 000	0,56
Sum 20 største	4 848 685	49,04
Totalt	9 886 954	100,00

Note 11

ANSVARLIG KAPITAL

	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
Kjernekapital			
Egenkapitalbevis	989	989	989
- egne egenkapitalbevis	-6	-7	-3
Overkursfond	354	354	354
Fondsobligasjoner	349	0	0
Grunnfondskapital	2 342	2 186	2 346
Gavefond	125	125	125
Utjevningfond	1 091	937	1 092
Verdireguleringsfond	51	82	51
Foreslått utbytte	0	0	138
Foreslått utbyttemidler for lokalsamfunnet	0	0	141
Annen egenkapital	203	229	208
Periodens totalresultat	406	420	0
Sum balanseført egenkapital	5 904	5 315	5 441
Goodwill og immaterielle eiendeler	-44	-51	-47
Verdijusteringer av finansielle eiendeler og forpliktelser verdsatt til virkelig verdi	-13	-14	-14
Verdireguleringsfond	-51	-82	-51
Fondsobligasjoner	589	803	800
Justert forventet tap IRB-portefølje	-146	-81	-219
Fradrag for foreslått utbytte	0	0	-138
Fradrag for foreslått utbyttemidler til lokalsamfunnet	0	0	-141
Fradrag for periodens totalresultat	-406	-420	0
Sum kjernekapital	5 833	5 470	5 630
Sum ren kjernekapital	4 895	4 667	4 830
Tilleggskapital utover kjernekapital			
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital	702	501	502
36 prosent tillegg av netto urealisert gevinst på aksjer tilgjengelig for salg	0	0	0
50 prosent fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	0	0	0
Sum tilleggskapital	702	501	502
Netto ansvarlig kapital	6 535	5 971	6 132

Kapitalkrav fordelt etter engasjementskategorier

Engasjementskategorier i standardmetoden kredittrisiko	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
Stater og sentralbanker	0	0	0
Lokale og regionale myndigheter	16	32	14
Offentlig foretak	21	19	17
Institusjoner	45	49	46
Foretak	0	0	0
Massemarked	0	0	0
Pantesikkerhet i eiendom	0	0	0
Forfalte engasjementer	0	0	0
Obligasjoner med fortrinnsrett	20	18	20
Egenkapitalposisjoner	7	8	8
Øvrige engasjement	121	124	121
Sum kapitalkrav kredittrisiko, standardmetoden	230	250	226

Engasjementskategorier i grunnleggende IRB-metode kredittrisiko	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
Massemarked pant i fast eiendom	655	600	602
Massemarked øvrige engasjementer	47	47	46
Foretak SMB	641	619	629
Foretak spesialiserte	501	390	415
Foretak øvrige	290	284	465
Sum kapitalkrav kredittrisiko, grunnleggende IRB-metode	2 134	1 940	2 157
Sum kapitalkrav kredittrisiko	2 364	2 190	2 383

Engasjementskategorier markedsrisiko	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
Gjeld	0	0	0
Egenkapital	0	0	0
Valuta	0	0	0
Risiko for svekket kredittverdighet hos motpart (CVA-tillegg)	28	34	29
Sum kapitalkrav markedsrisiko	28	34	29

Operasjonell risiko (basismetoden)	200	194	194
Fradrag i kapitalkravet	0	0	0
Sum kapitalkrav	2 592	2 418	2 606
Kapitalkrav overgangsordning (Basel I-gulvet)	227	203	35
Sum kapitalkrav	2 819	2 621	2 641

Risikovektet balanse (beregningsgrunnlag) før overgangsregel	32 392	30 223	32 553
Risikovektet balanse (beregningsgrunnlag) overgangsregel	2 833	2 537	455
Risikovektet balanse (beregningsgrunnlag) etter overgangsregel	35 225	32 760	33 008
Minimumskrav ren kjernekapital, 4,5 prosent	1 585	1 474	1 483

Bufferkrav	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
Bevaringsbuffer, 2,5 prosent	881	819	825
Systemrisikobuffer, 3,0 prosent	1 057	983	990
Motsyklisk kapitalbuffer, 1,5 prosent	528	491	495
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	2 466	2 293	2 310
Tilgjengelig ren kjernekapital etter bufferkrav	844	900	1 037

Kapitaldekning i prosent av beregningsgrunnlaget etter overgangsregel	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
Ansvarlig kapital	18,6	18,2	18,6
Ansvarlig kapital inkl. 50 % av resultatet	19,1	18,8	
Kjernekapital	16,6	16,7	17,0
Kjernekapital inkl. 50 % av resultatet	17,1	17,3	
Ren kjernekapital	13,9	14,3	14,6
Ren kjernekapital inkl. 50 % av resultatet	14,5	14,9	

Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio LR)	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
Uvektet kjernekapitalandel	8,2	7,8	8,5
Uvektet kjernekapitalandel inkl. 50 % av resultatet	8,5	8,1	8,5

Resultat morbank

RESULTAT MORBANK

Beløp i mill. kroner	3. kv. 2017	3. kv. 2016	30.09.2017	30.09.2016	2016
Renteinntekter	323	328	967	983	1 313
Rentekostnader	110	116	341	354	470
Netto renteinntekter	213	212	626	629	843
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	52	50	146	142	189
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	8	7	20	21	27
Andre driftsinntekter	11	7	26	21	28
Netto provisjons- og andre driftsinntekter	55	50	152	142	190
Utbytte	1	0	158	177	178
Netto verdiendring på finansielle instrumenter	5	24	52	92	98
Netto avkastning på finansielle investeringer	6	24	210	269	276
Sum inntekter	274	286	988	1 040	1 309
Kostnader ved ytelser til ansatte	81	82	244	240	322
Administrasjonskostnader	29	30	97	95	123
Avskrivninger og avsetninger	7	6	20	19	26
Andre driftskostnader	24	27	70	74	93
Sum driftskostnader	141	145	431	428	564
Resultat før tap	133	141	557	612	745
Tap på utlån, garantier m.v.	6	5	14	0	21
Resultat før skatt	127	136	543	612	724
Skattekostnad	32	33	98	100	129
Resultat for perioden	95	103	445	512	595
Resultat pr. egenkapitalbevis (kroner)	4,75	5,15	22,30	25,70	29,85
Utvannet resultat pr. egenkapitalbevis (kroner)	4,75	5,15	22,30	25,70	29,85
Utbetalt utbytte pr. egenkapitalbevis i perioden (kroner)	0,00	0,00	14,00	11,50	11,50

UTVIDET RESULTAT MORBANK

Beløp i mill. kroner	3. kv. 2017	3. kv. 2016	30.09.2017	30.09.2016	2016
Resultat for perioden	95	103	445	512	595
Andre inntekter/kostnader som reverseres over ordinært resultat:					
Verdiendring aksjeinvesteringer og andeler tilgjengelig for salg (uten skatteeffekt)	0	-3	6	-41	-31
Andre inntekter/kostnader som ikke reverseres over ordinært resultat:					
Estimatavvik pensjon	0	0	0	0	-8
Skatteeffekt av estimatavvik pensjon	0	0	0	0	2
Totalresultat for perioden	95	100	451	471	558

Balanse morbank

BALANSE MORBANK

Eiendeler

Beløp i mill. kroner	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
Konter og fordringer på Norges Bank	1 304	439	300
Ut lån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 844	2 120	1 789
Ut lån til og fordringer på kunder	35 777	33 896	33 011
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	6 139	6 996	7 863
Finansielle derivater	529	727	856
Aksjer og andre verdipapirer	168	126	133
Eierinteresser i konsernselskaper	1 521	1 371	1 371
Eiendel ved utsatt skatt	49	59	49
Immaterielle eiendeler	43	50	47
Varige driftsmidler	37	38	36
Andre eiendeler	82	153	77
Sum eiendeler	47 493	45 975	45 532

Forpliktelser og egenkapital

Beløp i mill. kroner	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner	918	669	929
Innskudd fra kunder	33 095	32 380	32 575
Utstedte sertifikater og obligasjoner	5 351	5 353	4 284
Finansielle derivater	390	499	576
Andre forpliktelser	489	496	499
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	89	93	77
Andre avsetninger og forpliktelser	84	39	40
Fondsobligasjoner	632	811	816
Ansvarlige lån	702	501	502
Sum forpliktelser	41 750	40 841	40 298
Egenkapitalbevis	989	989	989
Beholdning av egne egenkapitalbevis	-6	-7	-3
Overkurs	354	354	354
Fondsobligasjoner	349	0	0
Innskutt egenkapital	1 686	1 336	1 340

Grunnfondskapital	2 342	2 186	2 346
Gavefond	125	125	125
Utjevningfond	1 091	937	1 092
Verdireguleringsfond	51	82	51
Annen egenkapital	-4	0	279
Totalresultat for perioden	451	468	0
Opptjent egenkapital	4 057	3 798	3 894
Sum egenkapital	5 743	5 134	5 234
Sum forpliktelser og egenkapital	47 493	45 975	45 532

Resultatutvikling konsern

RESULTAT KVARTALSVIS

Mill. kroner	3. kv. 17	2. kv. 17	1. kv. 17	4. kv. 16	3. kv. 16
Netto renteinntekter	281	268	261	273	271
Sum andre driftsinntekter	55	63	66	45	74
Sum driftskostnader	145	151	150	143	148
Resultat før tap	191	180	177	175	197
Tap på utlån, garantier m.v	6	6	2	22	5
Resultat før skatt	185	174	175	153	192
Skattekostnad	46	44	44	40	46
Resultat for perioden	139	130	131	113	146

Prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital

Netto renteinntekter	1,72	1,71	1,69	1,79	1,77
Sum andre driftsinntekter	0,34	0,40	0,43	0,30	0,48
Sum driftskostnader	0,89	0,96	0,97	0,94	0,97
Resultat før tap	1,17	1,15	1,15	1,15	1,28
Tap på utlån, garantier m.v	0,04	0,03	0,01	0,14	0,03
Resultat før skatt	1,13	1,12	1,14	1,01	1,25
Skattekostnad	0,28	0,28	0,28	0,26	0,30
Resultat for perioden	0,85	0,84	0,86	0,75	0,95